

libellen waargenomen. Sommige soorten betreffen duidelijk of waarschijnlijk zwervers, maar enkele hiervan zijn wel interessant omdat ze zich mettertijd wel eens in de Krimpenerwaard zouden kunnen vestigen. (Geschikt biotoop voorhanden en/of populaties in de omgeving van ons werkgebied bekend.)

Het betreft Weidebeekjuffer, Gewone pantserjuffer, Bruine winterjuffer, Azuurwaterjuffer, Vuurjuffer, Rivierrombout, Zwarte heidelibel, Geelvlakheidelibel en Noordse witsnuitlibel.

Kenmerkende soorten binnen ons gebied zijn Glassnijder, Vroege glazenmaker en Groene glazenmaker. De talrijkheid van deze laatste soort zal door het komend onderzoek duidelijk kunnen worden. Zeer algemeen zijn binnen de Krimpenerwaard:

Houtpantserjuffer, Variabele waterjuffer, Lantaarntje, Grote roodoogjuffer, Kleine roodoogjuffer, Paardenbijter, Blauwe glazenmaker, Viervlek, Gewone oeverlibel, Bloedrode heidelibel, Steenrode heidelibel. Leuk is ook het voorkomen van een 'zure' soort als Watersnuffel binnen het EZH-gebied bij Krimpen en de aangrenzende Krimpenerhout.

Toekomst

Voor wat betreft de toekomst ligt er volgens mij vooral de uitdaging om van verschillende soorten meer zekerheid over de status en talrijkheid te krijgen en natuurlijk de uitdaging om bij nog meer mensen de ogen voor deze prachtige insecten open te krijgen, want meer 'menskracht' is daarbij onontbeerlijk.

Dick Vuik e-mail: Dick Vuik gvu@wartburg.nl

NVL-excursie naar de Donkere waterjuffer in de Weerribben

De NVL heeft ongeveer een maand geleden via de e-mail-Nieuwsbrief (LNN 6:05) mensen uitgenodigd een bezoek te brengen aan één van de vindplaatsen van de Donkere waterjuffer in de Weerribben op zondag 14 mei.

Onderweg met de boot van SBB o.l.v. Jeroen Bredenbeek naar de petgaten werden door de 28 deelnemers al de nodige soorten ontdekt. Smaragdlibel (CORDAENE) vloog al in vrij grote aantallen net als Grote roodoogjuffer (ERYTNAJA). Verder werden al een aantal Glassnijders (BRACPRAT) en een enkele verse Bruine korenbout (LIBEFULV) gezien. Dit aangevuld met Purperreigers, Zwarte sterns en een Paapje. Juist voor het aanleggen werd nog een zeer verse Vroege glazenmaker (AESHSOS) uit het water gevestigd. Aan land werd ook meteen de eerste Zilveren maan ontdekt, gevolgd door een rups van de Grote vuurvlieder. En het echte feest moest nog beginnen.

Op deze locatie zijn in de 80er jaren twee petgaten gegraven en hetgeen uit de gaten is gekomen is ertussen gelegd. Hierdoor kun je over weinig kwetsbare vegetatie bij de oevers komen waar de Donkere waterjuffers zich bevinden, dit in tegenstelling tot de andere populaties. De eerste paar keer kijk je nog met een schuin oog naar de Lantaarntjes (ISCHELEG) maar zodra je een echte Donkere waterjuffer ziet, helder blauwgroen, zwart borststuk, twijfel je geen moment, hoogstens controleer je toch even de achterlijfsaanhangselen.

Het vrouwtje blijft lastig te onderscheiden van de alom aanwezige Variabele waterjuffer (COENPULC). Zeker omdat de meeste vrij donker waren, waardoor het patroon op het achterlijf en in het bijzonder S8, moeilijk te zien is. Met maar een klein deel van het petgat en alleen de dieren die vanaf de oever te zien waren kwam ik op 8 mannetjes, 5 vrouwtjes en 3 tandems maar er zijn er zeker meer gezien.

Ook de Noordse winterjuffers (SYMPPAED) lieten zich fraai zien, enkele losse exemplaren en tandems bevonden zich in de oevervegetatie. Mooie voorjaarsbeesten, donker met

Donkere waterjuffer (*Coenagrion armatum*).

Foto: René Manger

blauwige ogen. Helaas moet ik bekennen dat ik de enige Gevlekte witsnuit (LEUCPECT) die gezien is heb gemist.

Na de terugvaart splitste de excursie zich op, een deel ging naar Zeeland voor de Amerikaanse bosruiter, een ander deel naar het Fochteloërveen waar een groep Roodpootvalken zat. De geschiedenis in Zeeland is mij onbekend maar naast de Roodpootvalken werden in het Fochteloërveen ook Maanwaterjuffers (COENLUNU), Watersnuffels (ENALCYAT), Viervlekken (LIBEQUAD) en zeer grote aantallen Noordse witsnuitlibellen (LEUCRUBI) gezien.

Het was een zeer geslaagde excursie waarvoor ik Jeroen Bredenbeek SBB graag nogmaals wil bedanken.